SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 48. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 12, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ 1993. Ч. 48. РІК С.

Л. КРАВЧУК ГОВОРИВ ПРО ВІДНОСИНИ З РОСІЄЮ

Київ (УНІАР). — Тут у неділю, 7-го березня, Президент України Леонід Кравчук виступив на телевізії в програмі „Останкіно" і пояснив позицію України щодо проблем сучасности та відносин між Україною і Росією. Як сказав Президент, „про політику нашої держави, на жаль, судять не за офіційними документами, а за висловлюваннями окремих політичних діячів і засобів масової інформації".

Кожного разу після українсько-російських переговорів телевізійна компанія „Останкіно", яка передає свої програми на всі країни колишнього СССР, представляє хід переговорів у спотвореному вигляді. Після таких оцінок з телевізійного екрану „Останкіно" звучать погрози, про вжиття заходів до України з боку Росії. Напередодні українсько-російських переговорів про нафту в Сургуті, міністер оборони Росії Борис Грачов заявив кореспондентам, що виступить із заявою про вжиття суворих якщо переговори зайдуть в глухий кут.

Напередодні інших українсько-російських переговорів щодо ратифікації договору Старт-1 виступив головнокомандуючий Об'єднаних збройних сил країн СНД Євгеній Шапошніков і заявив кореспондентам ІТАР—ТАСС, що готовий підписатися під кожним словом заяви, яку підготував міністер оборони Росії Грачов. Текст заяви невідомий, але згідно з повідомленнями в пресі там містяться погрози застосувати військову силу.

Президент Кравчук заявив, що Україна ніколи не повернеться до імперії і що відродження СССР привело б до ще більшої трагедії.

ЗМІНЕНО НАЗВИ ВУЛИЦЬ І ПЛОЩ У КИЄВІ

Київ. — Тут за вказівкою представника Президента Івана Салія деяким вулицям і площам повернено старі назви, замість совєтських, деякі вулиці отримали нові назви. Змінені також назви станцій метро, парків тощо.

Як відомо, ще раніше вул. Кірова була перейменована на вул. М. Грушевського, а площа Жовтневої революції на Майдан Незалежности. Нині змінено назви багатьох інших вулиць, зокрема: вул. Леніна стала вул. Богдана Хмельницького; бульвар Леніна — Чоколівський бульвар; вулиця Рози Люксембург — Липська; пл. Героїв Арсеналу — Арсенальна площа; вул. Чекістів — Пилипа Орлика; проспект О. Корнійчука — Оболонський проспект; проспект 60-річчя Жовтня — Броварський; вул. Жовтневої революції — Інститутська; вул. Карла Лібкнехта — Шовковична; площа Богдана Хмельницького — Софійська; вул. Дем'яна Бєдного — вул. Ольжича; вул. Дем'яна Коротченка — Олени Теліги; вул. Менжинського — Дмитрівська; вул. Жаданівського — Жилянська; вул. Степана Халтуріна — Паньківська; вул. Паризької комуни — Михайлівська; вул. Свердлова — Прорізна; вул. Постишева — Мала Житомирська; вул. Поліни Осипенко — Стрітенська; вул. Академіка Зелінського — Приходська; вул. Калініна — Софійська; вул. Челюскінців — Костельна; Степана Разіна — Протасів Яр; площа Калініна — Михайлівська; Червона площа — Контрактова; проспект Маршала Ворошилова — Лісовий; проспект Чубаря — Відрадний; вул. Затонського — Михайла Донця; вул. Ватченка — Миколи Василенка; вул. Маршала Будьонного — Багговутівська; ст. метро „Червона площа" — „Контрактова площа"; „Олександра Корнійчука" — „Оболонь"; „Жовтнева" — „Берестейська"; „Дзержинська" — „Либідська"; „Більшовик" — „Шулявська"; „Комсомольська" — „Чернігівська". Парки перейменовано: Радянський на Маріїнський; Першотравневий — Міський; ім. Ватутіна — Печерський; Прімакова — Наводницький; Жовтневий — Відрадний; Піонерський — Хрещатий.

Юґославський банкір втік в Ізраїль

Београд. — У вівторок, 9-го березня, тисячі переляканих вкладників оточили булинок юґославського приватного банку „Юґоскандік", намагаючись вибрати гроші зі своїх рахунків. Однак жоден з місцевих віддділів банку так і не відкрився. Паніка почалася після того, як засоби масової інформації повідомили, що керівник банку Єздімір Васілевіч „залишив межі країни, забравши з собою всі депозити". Цей свій вчинок відомий банкір пояснив тим, що „керівництво Сербії, в тому числі президент Слободан Мілошевіч — це банда хабарників і злодіїв".

Як відомо, ще минулої осені Є. Васілевіч намагався поліпшити міжнародне становище Югославії і докладав багато зусиль, щоб скасувати ембарго ООН, для чого плянував організувати ще один матч між Фішером і Спаським в Чорногорії. Перше змагання цих двох великих шахістів Є. Васілевіч провів за свої власні гроші.

Вилітаючи з родиною в Ізраїль, Є. Васілевіч не тільки звинуватив лідерів Сербії „у злочинах і хабарництві", але й заявив, що відтепер стає активним учасником боротьби „з цією бандою". „Юґоскандік" вважався одним з найбільш престижевих і надійних банків у країні. Тепер багато мешканців Югославії, де безробіття складає 40 відсотків, живуть на дуже високі проценти зі своїх банківських вкладів. „Юґоскандік" мав до 4 мільйонів вкладників, депозити банку становили 2 біл. дол. Є. Васілевіч у своєму банку підвищив контову ставку до 15 відсотків.

Незалежна београдська телекомпанія повідомила, що Є. Васілевіч змушений був виїхати з країни після того, як він відмовився перерахувати велику суму у фонд партії С. Мілошевіча. В Ізраїль Є. Васілевіч поїхав для того, щоб домогтися там конфіскації торговельних кораблів, що належать Чорногорії, — у відповідь на присвоєння урядом цієї республіки нафти, яка належала „Юґоскандіку". На цьому банк втратив майже 40 міл. дол.

Того ж дня, у вівторок, „Ню Йорк Таймс" повідомила, нібито Є. Васілевіч має намір фінансувати боротьбу з сербським урядом у Београді, в тому числі „вбивство політичних лідерів". Є. Васілевіч запевнив, що на його боці є багато військовиків, сербської інтелігенції і молоді.

РОЗКРИВАЮТЬ ШИРШУ КОНСПІРАЦІЮ

Ню Йорк. — У середу, 10-го березня, був заарештований ще один запідозрений у причетності до вибуху у Світовому торговельному центрі в Ню Йорку 26-го лютого. Про це повідомив представник нюйоркського відділу ФБІ Джозеф Велікетт.

За словами Дж. Велікетта, новий заарештований має безпосереднє відношення до терористичної акції, в результаті якої п'ять осіб були вбиті і понад 1.000 поранені. Арешт був проведений у Мейплвуді, Н.Дж. Заарештований — той самий чоловік, який появлявся разом з Мохаммедом Салямехом на автомобільній станції в Ню Джерзі, де М. Салямех позичив малий вантажник, що був використаний як авто-бомба.

У програмі Сі-Ен-Ен заарештований названий 25-літнім Нідалем Аядом, випускником нюджерзького університету Ратґерс. Він закінчив університет з дипломом спеціяліста в ділянці хемічного машинобудування. Н. Аяд був заарештований у власному домі у Мейплвуді і опору не чинив.

Обвинувачення в організації вибуху покищо пред'явлені лише 25-річному палестинцеві М. Салямеху. Другий заарештований Ібрагім Ельгабравні — затриманий за спротив при арешті і його причетність до вибуху у Світовому торговельному центрі не підтверджена. Арешт нового запідозреного — свідчення інтенсивного розслідування, які відкривають з кожним днем щораз нові подробиці справи.

Слідчі ФБІ шукають можливих зв'язків між заарештованими і терористичними групами з Близького Сходу. На спільне банкове конто Салямеха і Аяда вплинуло з Европи 8.000 дол.

У вівторок на спеціяльних переслуханнях у Конгресі у справі про вибух у Світовому торговельному центрі керівник нюйоркського відділу ФБІ Джеймс Фокс сказав, що за даними слідчих органів, в організації вибуху замішані досвідчені терористи, особистості яких тепер встановлюються.

Відбувся з'їзд менаджерів кредитівок ЗСА

Рочестер, Н.Й. — 20—22-го лютого в Рочестері відбулася конференція скарбників — менаджерів Українських Кредитових Спілок об'єднаних в Централі Українських Кооператив Америки. Організаторами і координаторами цієї першої цього роду конференції, були Тамара Денисенко з Рочестеру і Борис Блюй з Дітройту.

Від Головної управи ЦУКА привітав учасників голова ЦУКА інж. Мирон Бабюк. Українські кредитівки адміністують і завідують сумою понад 900 міл. дол. — це вимагає професійного знання і вмілости справно орудувати цим капіталом, особливо в таких тяжких економічних умовинах, в яких американські фінанси знаходяться.

В програмі конференції були обговорені нові закони, правильники, зміни, позички, банкрутства, услуги, обмеження і нові можливості. Окремо була порушена тема різних інвестицій та інвестиційних портфелів.

Учасниками були: М. Седлярчук — Баффало, У. Гриневич — Чикаго, А. Якимович — Воррен, О. Цяпка — Нюарк, А. Шевченко — Ню Йорк, П. Літепло — Ню Йорк, П. Доброскок — Клифтон, М. Колінський — Гартфорд, О. Бринь — Міннеаполіс, С. Галущак і Е. Чучман — Пітсбург, Н. Гайдюк і Л. Параска — Сиракюзи, і Макаренко — Йонкерс, Б. Блюй — Дітройт і Т. Денисенко — Рочестер.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка, Українська Вільна Академія Наук, Український Науковий Інститут Гарвардського Університету влаштовують 13-ту Річну наукову шевченківську конференцію, яка відбудеться у суботу, 13-го березня, о год. 4:30 по полудні в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9 — 10-ою вул. в Ню Йорку. Участь братимуть: Леонід Рудницький (президент НТШ в Ню Йорку), Тамара Булат (УВАН), Лідія Стефанівська (УНІГУ), Юліян Таміш (університет Нового Саду, Хорватія), Марко Антонович (президент УВАН).

Національний Банк України є головним органом валютного реґулювання

Київ (УНІАР). — Тут 6-го березня заступник голови правління Національного Банку України (НБУ) Олександер Шаров на пресконференції розповів про декрет Кабінету Міністрів щодо конкретних дій НБУ. Декрет виданий на основі проєкту валютного законодавства, підготовленого НБУ, і базується на трьох основних принципах: визнання українського карбованця єдиним законним засобом оплати на території України, обов'язковий продаж іноземної валюти на валютному ринку з 50-відсотковими надходженнями, рівні умови на валютному ринку для Уряду, державної адміністрації і виконавчих органів з іншими суб'єктами ринку.

Декретом Національний Банк України визнаний головним органом валютного реґулювання та валютної контролі. Експерти НБУ мають негайно підготувати понад 25 документів та інструкцій про порядок обігу чужої валюти на території України, правила продажу валюти банками, проєкт декрету про міжбанківську валютну біржу тощо.

Відтепер курс українського карбованця до доляра буде визначатися незалежно від курсу доляра до рубля в Росії. Для забезпечення курсу українського купоно-карбованця НБУ створює валютну резерву. Покищо сума резервного фонду не досягла одного більйона долярів.

У СВІТІ

ТЛІННІ ОСТАНКИ великого українського гетьмана Івана Мазепи буде перевезено з румунського міста Ґалац до Києва. Оскільки український уряд, через тяжку економічну ситуацію, не має змоги субсидіювати цю акцію, робітники та інженери Львівського моторового підприємства заснували Всеукраїнський фонд цільового призначення, першими відрахувавши для нього півмільйона карбованців.

ГЕНЕРАЛЬНОМУ ДИРЕКТОРОВІ ЮНЕСКО Федірко Майорові вручено нагороду міжнародної федерації газетних видавців „За вийнятковий внесок і захист свободи слова". Вперше за свою піввікову історію ця організація нагороджує нежурналіста. „Ми вважаємо, що Федеріко Майор заслужив цю нагороду за мужність і наполегливість, які він проявив, змінюючи наставлення ЮНЕСКО до засобів масової інформації", — говориться в заяві федерації, членами якої є 15.000 періодичних видань.

РАДА БЕЗПЕКИ ООН підтримала Вищу національну раду Камбоджі щодо рішення провести 23-го травня ц.р. вибори в Установчу асамблею країни. В одноголосно прийнятій резолюції Рада безпеки звернулася до всіх політичних сил Камбоджі із закликом забезпечити свободу слова і рівний доступ до засобів масової інформації для всіх партій. Установча асамблея відтак випрацює і прийме нову конституцію Камбоджі.

У ВІВТОРОК, 9-ГО БЕРЕЗНЯ, в Каїрі почався суд над 43 мусулманськими ecктремістами, яких звинувачують у збройних нападах на західніх туристів у Єгипті. Один з підсудних заявив, що їхнім духовним учителем є шейх Омар Абдель Рагмон, який тепер мешкає в ЗСА і керує мечеттю в Джерзі Сиrі. Як відомо, шейх дотепер був також релігійним наставником Мохаммеда Салама, заарештованого цими днями у зв'язку з вибухом у Світовому торговельному центрі в Ню Йорку. В себе на батьківщині шейх Омар Абдель Рагмон вже тричі був причетний до терористичних акцій, в тому числі й до вбивства президента Єгипту Анвара Садата.

У ВІВТОРОК, 9-ГО БЕРЕЗНЯ, сербська поліція кийками розігнала декілька сотень демонстрнтів, котрі зібралися на площі Республіки в центрі югославської столиці, щоб відзначити другу річницю масової антикомуністичної демонстрації. Два роки тому десятки тисяч београдців вийшли на вулиці, вимагаючи резиґнації уряду президента Слободана Мілошевіча. Цей виступ було придушено танками і водометами.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ТУРЕЧЧИНИ Сулейман Демірель під час телефонічних розмов з президентом ЗСА Б. Клінтоном і прем'єром Великобританії Д. Мейджором заявив, що радикально розв'язати проблему Боснії і Герцеговини може тільки воєнне втручання ззовні. Тим часом міністер закордонних справ Німеччини Клявс Кінкель заявив в інтерв'ю для радіо „Дойчляндфунк", що ідея збройної інтервенції ООН в Боснії з метою припинення там війни не може бути реалізована, оскільки жодна держава не виказує готовости надати своїх військовослужбовців.

ВІДХІД УРЯДОВИХ військ з міста Вамбо ускладнив ситуацію в Анголі. Збройні формації опозиційного об'єднання УНІТА у боях за місто здобули перемогу, хоч з обох сторін загинуло щонайменше 10.000 осіб. Ангольський парлямент закликав міжнародну спільноту трактувати УНІТА як агресора і порушника мирних угод і резолюцій ООН щодо Анголі.

Львівське тріо бандуристів починає турне

Силвер Спрінг, Мд. — Звідси у п'ятницю, 12-го березня, концертом о год. 7:30 вечора в залі української православної церкви, 15100 Ню Темпшер авеню, починає своє концертове турне тріо бандуристів Михайла Барана та його синів Ореста і Тараса зі Львова.

Наступні концерти відбудуться в таких містах: у Виппані, Н.Дж. — у суботу, 13-го березня, о год. 6:30 вечора в парафіяльному центрі св. Івана Хрестителя, дорога 10 і Савт Джеферсон ровд; у Пассейку, Н.Дж. — у неділю, 14-го березня, о год. 5-ій вечора в Українській Централі, 240 Говп авеню; в Трентоні, Н.Дж. — у суботу, 20-го березня, о год. 5-ій вечора в українській православній церкві св. Трійці, 824 Аделайн вул.; в Честері, Па. — у неділю, 21-го березня, о год. 1-ій по полудні, в залі школи при церкві Святого Хреста, 3015 Третя вул. та в Джерзі Сиrі, Н.Дж. — у п'ятницю, 26-го березня, о год. 7-ій вечора в Українському Центрі, 86-90 Фліт вул. Вступ: 10 і 5 дол.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ підтримав ухвалу Конгресу, що делегатам Палати Репрезентантів з територій ЗСА таких як Пуерто Ріко та Дистрикту Колюмбії вільно голосувати, одначе їхні голоси не можуть бути децидуючими у схваленні будь-якого законодавства. Рішення підтримав суддя Федерального окружного суду у Вашінґтоні Геролд Ґрін минулого понеділка, 8-го березня. Республіканські делегати Палати Репрезентантів подали до суду своїх колег демократів, оскаржуючи їх у протиконституційному здобутті додаткових голосів.

ЗІЗНАЮЧИ ПЕРЕД КОМІСІЄЮ збройних сил Палати Репрезентантів, полковник летунства Кен Толлефсон, який вже відійшов на пенсію, але колись був керівником виробництва транспортового літака типу С-17, заявив, що Пентагон і директори фірми МекДонелл Даґлас корпорації злегковажали кількарічні постійні попередження, що ці літаки мають поважні недоліки.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА статистичні покажчики сильнішої економіки, працедавці все таки не спішаться затрутнювати нових робітників. Причиною цього на думку аналітиків є три головні фактори: найперше — це основні зміни у американській корпоративній структурі, усвідомлення того, що забагато працівників дуже часто допроваджує до небажаних результатів, як також і платності пільг працівників значно подорожчали.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА БИЛЛА Клінтона пропонує цілий ряд нових правил для улегшення банкових законів стосовно нових позичок, все це з надією пожвавлення економічного росту. Аналітики одначе підкреслюють, що цей урядовий крок у напрямку економічного пожвавлення обійдеться державній адміністрації зовсім безкоштовно, не вимагаючи ані змін ані нових законів, а корисним буде тільки для малих підприємств, які, на думку офіційних чинників, мають найбільші можливості для створення нових місць праці та в той самий час мають найбільші труднощі з кредитом.

КОНҐРЕСМЕНИ НЮ ЙОРКУ, Ню Джерзі і Коннектикат турбуються, що цим разом згаданим стейтам не обійдеться так легко як у 1991 році оминути ліквідацію військових баз, що у більшості є єдиними працедайними інституціями в тих місцевостях, де вони знаходяться. Вони уважають, що під громадським і політичним тиском на зменшення державних витрат існують великі можливості таких ліквідацій. Найбільше конґресменів трьох названих стейтів турбує доля летунсько-військової бази МекҐвайр у Райтставні Н. Дж., військово-морська база підводних човнів у Ґроттон, Конн. і військово-морська пристань і база у Стетен Айленд, Н. Й.

Відзначать виставкою 85-річчя М. Бек

Дітройт, Миш. — Для відзначення 85-ліття з дня народження широковідомої української громадянки і колишньої першої та єдиної досі посадниці міста Дітройту адвоката Марусі Бек відбудеться тут в ґалерії ЕКО Ліди Колодчин рідкісна виставка пам'яток її американської та української діяльности впродовж довгих років політичної та професійної праці.

Виставку організують колишні секретарки Міської ради Дітройту, які працювали з М. Бек — Айрін Бесмейджін, що є головою організаційного комітету виставки, і члени: Мері Дейвис, Синтія Мовет, Розмері Юрик і Лусіл Мекнеллі. Характеристичним є той факт, що організаторками і тими, що подивляють діяльність М. Бек є не-українки.

Святочне відкриття виставки, на якому заповіла свою присутність М. Бек, відбудеться 21-го березня о год. 3-ій по полудні.

Виставка буде відкрита від 21-го до 30-го березня в Ґалерії ЕКО, 26795 Раян Ровд, Воррен, Миш. Вступ на виставку вільний.

М. Бек

Д-Р Я. ІСАЄВИЧ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує доповідь гостя з України, професора Львівського Університету д-ра Ярослава Ісаєвича, на тему „Нові археологічні дослідження в Західній Україні", яка відбудеться у неділю, 14-го березня, о год. 2-ій по полудні в будинку УВАН, 206 Захід 100-та вул. в Ню Йорку. Телефон для довідок (212) 222-1866.

Відзначили українського професіоналіста

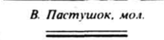
Нютон, Масс. — Вілліям Пастушок, мол., оцінювач фірми Стівен Бирнс Ассошіейтс, отримав професійне відзначення у формі права стати членом престижевого Массачусетського інституту оцінювань.

Вимоги на членство у цьому інституті є високими: кандидати мусять бути досвідченими оцінювачами комерційних, індустріяльних і житлових посілостей та свої практичні вмілості в цій ділянці мусять завершити окремими курсами, іспитами та власноручними звітами оцінювання власностей.

В. Пастушок, мол., має за собою 10-літню практику оцінювання. Він випускник Оберлін коледжу, де здобув ступінь бакалявра з англійської літератури. Крім того він директор бостонського відділу Інституту оцінювання, колишній президент Массачусеттської ради оцінювачів нерухомостей та викладач предмету оцінювання нерухомого майна. Головне бюро Інституту оцінювання є у Чикаґо, а відділ у Вашінґтоні.

В. Пастушок, мол. є сином голови Контрольної Комісії Українського Народного Союзу Василя Пастушка.

В. Пастушок, мол.

СВЯТО ГЕРОЇНІ

Філядельфія. — Тут у неділю, 21-го березня, жіночі організації Філядельфії — Золотий Хрест, Об'єднання Жінок ООЧСУ, Окружна Управа СУА та Православне Сестрицтво св. Ольги влаштовують свято Жінки — Героїні. Господарями свята є Окружна Управа СУА. В год. 3-ій по полудні відбудеться святочна програма в Українському Освітньо-Культурному Центрі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City, N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Допомога Америки закордонові

Уже устійнилася традиція, що Америка є багатим і добрим „вуйком", який помагає десяткам бідніших країн у широкому світі. Рубрика „закордонна допомога" займає поважне місце у щорічному бюджеті. Цього року ця справа особливо актуальна у зв'язку з урочистими заявами президента Клінтона, що він оздоровить економіку і зрівноважить бюджет, як найважливіший засіб до такого оздоровлення. Але це куди трудніша справа, як, наприклад, скреслення поважних сум із бюджету оборони чи дослідів космічних просторів централею НАСА. Трудність у тісному пов'язанні американської фінансової допомоги чужим країнам із закордонною політикою. На першому місці користувачів цієї допомоги стояв і стоїть Ізраїль. Це вже астрономічна сума грошей, що їх дістав Ізраїль від проголошення незалежности у травні 1948 року. Виправдувано це існуванням холодної війни з постійними погрозами совєтських диктаторів: „Ми вас угробимо!" Ізраїль був єдиною демократичною країною на Близькому Сході і неначе природною заставою проти походу російської імперії для заволодіння арабськими джерелами нафти і далі — до Індії.

Але совєтська імперія розлетілася і не стало холодної війни. А проте читаємо в „Ню Йорк Таймсі" з 9-го березня ц. р., що і державний секретар Воррен Крістофер і президент Клінтон є за признання Ізраїлеві допомоги у минулорічній висоті, — готівкою та доставами зброї. Можна здогадатися чому саме: щоб не відштовхнути Ізраїля від мирової конференції з арабами і щоб не попадати у конфлікт з найчисленнішою у Конґресі ізраїльською „лоббі", та ще й із засобами масової інформації, які підтримують Ізраїль. З політичних міркувань велику допомогу грішми із зброєю отримує Єгипет, як лідер арабського світу зорієнтованого на Захід. Від президентури Роналда Реґена американська закордонна політика балансує свої взаємини до Ізраїля і арабського світу, дармащо Ізраїль завжди протестував проти кожного транспорту зброї Єгиптові чи Савдійській Арабії.

Тепер проблема допомоги Америки закордонові ускладнилася загрозою, що гостра боротьба за владу у Росії й опозиція проти економічних реформ Бориса Єльцина може довести до упадку тамтешньої демократії. Дуже поважним адвокатом допомоги Росії став колишній президент Ричард Ніксон. Уже за президентури Джорджа Буша Ніксон наполягав, щоб рятувати демократію у Росії, бо її упадок і поворот до влади комунізму може мати катастрофальні наслідки для всього світу. Недавно Ніксон знову їздив до Москви і перевірив, що тамтешня ситуація дійсно загрозлива. Хоч про Україну говориться менше — просто її не можна бачити і в нарадах над ситуацією у Росії та загрозою від комунізму — автоматично виринає проблема й України.

Найбільша заковика у тому, що колишній багатий і добрий „вуйко" перестав бути багатим. Ричард Ніксон, людина твереза, реаліст і державний муж високої кляси, ще за президентури Буша поставив крапку над „і" — зменшити допомогу Ізраїлеві, рятувати демократію в Росії. Тільки Ніксон міг дозволити собі на розпутування того галасу, який знявся після такої рецепти.

Нещастям Росії й України є сучасна економічна криза скрізь на Заході. У Канаді, Англії, Німеччині — скрізь погіршилися економічні стосунки з різних причин. А що істиною стала українська народна мудрість „Ближча тілові сорочка як кожух", то в Америці Конґрес не квапиться з признаванням великих сум ні одній чужій країні. Сумно, але правдиво.

ЗАЯВЛЯЮЧИ, ЩО ВІН НЕ боїться стати на прю з Крайовою асоціяцією власників рушниць, президент нюджерзького сенату Доналд ДіФрансеско сказав, що не голосуватиме за послабленням існуючого закону проти вогнепальної зброї. Зміна його думки всього кілька тижнів після того, як він і інші республіканці пильно старалися уневажнити існуючий закон, вказує, на думку політичних аналітиків, що це рік вибору губернатора та інших членів стейтової леґіслятури.

Микола Світуха

ДОВКОЛА ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

I

У потоці критичних голосів світової англомовної преси про намагання України пов'язати питання ґарантій її державної безпеки з ратифікацією Верховною Радою договору про скорочення стратегічних наступальних озброєнь Старт-I, відрадною була вістка про те, що уряди ЗСА і Великобританії висловили готовість запевнити, що Україна не стане жертвою агресії зброєю масового знищення ані погроз про можливе ужиття такої зброї. Даючи таке запевнення, ці дві держави мають зобов'язатися зробити всі зусилля, щоб допомогти Україні на випадок ядерного шантажу або агресії зі сторони третьої держави (тобто Москви).

Остаточний текст цього зобов'язання не був ще узгіднений, але — за повідомленням лондонського „Таймсу" — принципи були предметом розмов поміж президентом Леонідом Кравчуком і прем'єр-міністром Джаном Мейджором під час офіційної візити Кравчука в Лондоні 9-го—12-го лютого. Запевнення ЗСА і Великобританії включатимуть зобов'язання визнати теперішні кордони України ненарушимими, респектувати її територіяльну цілість і оспорювати її інтереси (мабуть на форумі Ради Безпеки ООН) на випадок зовнішньої загрози.

Немає сумніву, що таке „позитивне запевнення" двох провідних держав Заходу було б значним кроком в напрямі до дійсного забезпечення незалежности української держави і ненарушимости її території. З історичної перспективи це було б проломом в неґації Заходом питання державної безпеки України, в порівнянні до фаворизації питання безпеки безпосередніх західніх сусідів України (нпр., Польщі). Конечна, одначе, реалістична оцінка такого запевнення, не прикрашена патріотичною евфорією і не виправдана об'єктивними умовами.

Запевнення, що його мали б проголосити уряди ЗСА і Великобританії, розуміється після ратифікації Верховною Радою договору Старт-I, приєднання України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї як без'ядерної держави, — таке запевнення слід розглядати як політичну декларацію (мабуть на рівні Президента ЗСА і голови Великобританії), а не як двосторонній договір поміж Україною і ЗСА та Великобританією, як рівнорядними партнерами. Запевнення в ніякій мірі не зобов'язувало б обі держави до спільної військової акції в обороні України. А вже було б цілком ілюзією поєднувати таку політичну декларацію з можливістю застосування стратегічної ядерної зброї проти агресора на випадок загрози безпеки України.

Нам слід пам'ятати, що ані ЗСА, ані інші партнери НАТО ще не готові поширити систему колективної безпеки на Східню Европу, а тим більше визначити Україну як пріоритетний об'єкт своїх стратегічних інтересів. З різних відомих причин держави НАТО скорше розглядатимуть можливість поширити зобов'язання колективної безпеки на колишніх членів Варшавського пакту, але це є питанням майбутнього. Нездібність партнерів НАТО знайти сприємливу для всіх розв'язку жахливого конфлікту на терені колишньої Югославії і цілковита безрадність у цьому конфлікті Конференції про безпеку і співпрацю в Европі стали яскравими прикладами неефективности політичних деклярацій в умовах правдивої кризи.

Цілком слушно президент Кравчук закликав обох сиґнаторів договору Старт-I — ЗСА і Росію — дати Україні ґарантії безпеки перед аґресією, запевнити недоторканість державних кордонів в заміну за ратифікацію договорів Старт-I і нерозповсюдження ядерної зброї. Одначе якісь запевнення, що їх зробив Єльцин, як президент, тим більше в умовах постійного протиставлення з колишньою партійною номенклятурою і крайньо націоналістичними елементами в Кремлі, такі запевнення не мали б юридичної ваги міждержавного договору і, дуже правдоподібно, були б уневажнені з хвилиною програної Єльцина у виборах або шляхом державного перевороту. Є підстави припускати, що провідні політики України, на чолі з президентом Кравчуком, реалістично оцінюють вартість (в неґативному понятті) будь-якого запевнення зі сторони Єльцина чи його уряду.

Про можливість колективного зобов'язання всіх п'ятьох ядерних держав не вжити ядерної зброї, або шантажу також зброєю, проти держав, які не мають такої зброї на своїй території, ідуть нині розмови в рамках підготови до міжнародної конференції, скликаної на 1995 рік, для вирішення питання про продовження договору про нерозповсюдження ядерної зброї після 25-річного досвіду. Про це вже була мова в окремій нашій статті („Дилема ядерної зброї і Україна") і тому нині лише пригадаємо, що таке колективне зобов'язання ЗСА, Росії, Великобританії, Франції і Китаю, зроблене на форумі ООН і спрямоване до всіх без'ядерних держав світу, мало б більшу вагу, як якісь односторонні запевнення спрямовані лише до України.

Закінчення буде.

Анатолій Гороховський

Назавжди у пам'яті народній

„Попереду Сагайдачний, веде своє військо, військо запорізьке..." Це рядок з широковідомої української народної пісні про прославленого гетьмана України, видатного полководця і державного діяча Петра Конашевича-Сагайдачного.

370 років минуло з часу, коли на полі бою впав смертю хоробрих Петро Сагайдачний, проте дотепер дослідникам не вдалося скласти повної біографії видатного сина українського народу. Зокрема, досі невідомо, коли народився майбутній гетьман, як пройшли його молоді роки. В той же час з документів, які пощастило знайти в архівах, встановлено, що на початку XVII століття юнак — Петро Сагайдачний вступив до запорізького війська, де незабаром в боях з ворогами українського народу відзначився хоробрістю і відвагою.

Україна переживала тоді нелегкий період у своїй історії. Польська шляхта намагалася нав'язати українському народу Люблінську унію, поширити на загарбані землі свої порядки, тобто перетворити Україну у колонію, а народ у рабів. Проти політики гноблення і втрати незалежности виступило запорізьке військо.

На той час Сагайдачний здійснив чимало морських походів проти турків і здобув серед козаків такий авторитет, якого не мав ще жодний гетьман. Однак події пішли завирували в трохи несподіваному руслі. Польський король Сиґізмунд III замахнувся завоювати Москву і сісти на престол Івана Ґрозного. Його військо навіть досягло столиці, але на більше сили не вистачило. В кінцевому підсумку польський король опинився у складному становищі. Це і спонукало Сиґізмунда звернутися за допомогою до Сагайдачного. З московського походу гетьман повернувся в Запоріжжя, взявши під опіку Київ.

Минув час і польський король знову направив послів до українського гетьмана з проханням про допомогу. Справа в тому, що польські війська зазнали поразки під Хотином і тільки заступництво козаків могло врятувати поляків від остаточного розгрому. Сагайдачний, порадившись із козаками, вирішив надати Сигисмундові допомогу, але за умови, що король визнає владу гетьмана над усією Україною. Отримавши згоду, Сагайдачний з 40-тисячною армією поспішив до Хотина, і битву було виграно. Але у тих важких боях гетьмана кількакратно серйозно поранено і в 1622 році Петро Конашевич-Сагайдачний помер.
помер.

Перед смертю гетьман попросив рідних та друзів:

— Відвезіть мене у Самбір, там неподалік у моє рідне село Кульчиці. Конашевичів-Сагайдачних там усі знають. Поховайте мене під червоною калиною...

Однак невідомо, чи було виконано останнє бажання гетьмана. Одні стверджують, що могила гетьмана знаходиться у Кульчицях, інші доводять, що Конашевич-Сагайдачний похований у Богоявленській церкві Київського братства. Так чи інакше, пам'ять про гетьмана реєстрового козацтва живе у народі. Кращим доказом тому є монумент, встановлений нещодавно у селі Кульчиці, Самбірського району, що на Львівщині, де народився майбутній гетьман.

Минуть роки, століття, а український народ завжди згадуватиме добрим словом Сагайдачного — великого галичанина, славного сина України.

Володимр Сушко

ЗЕЛЕНИЙ НІМБ УКРАЇНИ

I

Так називається програма, що її нині розробляє в Україні Національний Екологічний Центр України (Скорочено Екоцентр), після того як у жовтні 1991 року він став партнером Міжнародного Ґлобал риліф руху. Цей рух започаткувала і так його назвала в 1988 році Американська асоціяція лісництва. Вона постановила собі за мету притягнути якнайбільше американських громадян до активної участи у природоохоронній діяльности як приміром, акція збереження і поширення стану лісів Америки, охорона старих славетних дерев, озеленення міст деревами і кущами і догляд за ними й інша просвітницька діяльність, спрямована на те, щоб люди могли запізнаватися з проблемами охорони природи і ставали на її захист. Слід згадати, що Американська асоціяція лісництва є приватною неурядовою організацією і однією з найстарших природоохоронних організацій світу, бо була заснована ще у 1875 році.

Не забрало багато часу, і успіхи, що їх вона осягнула скрізь в Америці, знайшли свій прихильний відгук в усіх кінцях світу. Це і навело Американську асоціяцію лісництва на плян стати промотором і спонсором Міжнародного Ґлобал риліф руху. Слово Ґлобал риліф рух можна іншими словами назвати „зелений" рух.

Згідно з тим пляном Американська асоціяція лісництва вкладає угоди з подібними неурядовими організаціями різних країн, яким є близькі ідеї їхнього „зеленого" руху і які бажають здійснювати практичну природоохоронницьку роботу у своїх країнах. В межах тієї угоди закордонні партнери дістають від американського Ґлобал риліф технічну й іншу потрібну інформацію, а також фінансову допомогу. Приємно підкреслити, що нині цим міжнародним „зеленим" проєктом Американської асоціяції лісництва координує наша американська українка Христя Соневицька, працівник цієї Асоціяції у Вашинґтоні.

Першим закордонним партнером, що підписав таку угоду з Американською асоціяцією лісництва на початку 1990 року, була канадська організація „Друзі землі". Сьогодні більш як 13 різних країн світу є партнерами американського міжнародного Ґлобал риліф і практично здійснюють його ідеї у своїх країнах. Серед них, як я згадав уже, є Україна, представником якої у Ґлобал риліф є Екоцентр, подібна неурядова громадська організація в Україні, яка створилася в серпні 1991 року в Києві на захист загроженої природи України. Екоцентр нині має 15 філій в Україні.

В межах своєї співпраці з Міжнародним Ґловал риліф Екоцентр розробив широкомаштабну довготермінову програму, якій дав назву „Зелений німб України". Основні напрямні цієї програми, подібно як і в американському проєкті, мають на меті відтворення зеленого покриву України шляхом садіння дерев, залучення громадськости до справи озеленення місць їхнього поселення, озеленення берегів річок, створення листи історичних і славетних дерев України, їх оборона й інші культурницькі та освітні цілі, зв'язані з природою.

Багато з тієї програми вже почато здійснювати в минулому році. Про це довідуємося зі звіту Науково-організаційної колеґії Національного Екологічного Центру України за 1992 рік, що його приготовила д-р Тетяна Гардащук, науковий секретар Екоцентру, і копія якого надійшла на адресу Міжнародного Ґлобал риліф у Вашинґтоні. Ось дещо з тієї пробленої праці:

Для користування в часі проводження акції „Дерева" підготовано інструктивні матеріяли щодо методики садіння і догляду дерев і вибору відповідних ділянок під такі дерева, наголошуючи при тому конечність збереження, де можливо, природних степових ділянок на півдні України.

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО „САҐУ ЦЕГЕЛЬСЬКИХ"

У своїй статті про рід Цегельських („Свобода" з 18-го лютого) д-р Роман Барановський згадує про те, що до куреня „Лісові чорти" не прийняли пластуна, пізнішого провідника ОУН, Степана Бандеру". Підписаний був разом із Степаном Бандерою („Бабою") в одному й тому самому пластовому курені „Червона Калина" в Стрию й ніколи не чув від нього про якісь наміри переходити до іншого пластового куреня. А втім у „Червоній Калині" і „звичай не велів" і традиції Маківки не допускали до „пластового зміновіховства", яке суґерують покійному „Бабі" (згадка теж про нього в збірнику „Стрийщина", видання НТШ в Ню Йорку).

Д-р Яр. Рудницький,
Монреаль

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Ніля Безкоровайна-Стецьків

ЯКА БАГАТА В ТАЛАНТИ УКРАЇНА

Петро Тимочко, „На Канадській землі"; художнє оформлення М. Б. Цибулько; редактор Б. В. Процик; Редакційно-Видавничий Відділ Управління Преси; Тернопіль 1991 рік, ст. 44.

I

У цьому переконалася я ще раз, діставши збірку поезій Петра Тимочка „На Канадській землі". Маленька синя книжечка із 48-ма віршами, на скромному папері, видана в 1991 році в Україні. На обкладинці фраґмент з картини Василя Курилика „Український піонер". Не можна було краще підібрати оформлення для цієї збірки, і тематично і ідейно — прекрасно пов'язане.

Виходить, що автор відвідав Канаду, в яку доля закинула у воєнному часі його батька і брата, а сам він ще зовсім молоденьким залишився, щоб збройно боронити батьківщину. В Україні залишилась теж і його мати. Типова у воєнні роки трагедія розділеної родини. Скільки горя і репресій пережили ці двоє, що залишились, але нарешті по стількох роках могли відвідати своїх рідних в Канаді. Маючи чуле серце і талант, поет Петро Тимочко усіми фібрами своєї душі зареагував на все, що бачив під час своїх відвідин і в результаті подарував нам чудову збірку поезій.

Уже в першому вірші „Уклін Канаді" на мотто Івана Франка: „Гей розділялось ти, руське горе, геть по Европі і геть поза море" Тимочко каже:

Гостинна, приязна Канадо,
доземний мій тобі поклін!
Мене удруге стрівши радо,
прийми любов мою взамін.

Поет відчуває найбільшу вдячність за те, що Канада дала змогу вільно зажити його землякам:

Бо що дорожче є від волі?
Без неї зорані лани
обернуться на пустки голі
або їх вкриють бур'яни.

Перебування над озером Сімко, поєднує поета з красою канадської природи. Воно то вабить його нічною таємничістю, то нагадує зорі в Україні, які відбиваються у воді. Добре почував себе поет над цим озером, бо присвятив йому аж чотири вірші. Сильно вплинув на поета вид водоспаду Ніягари:

Я бачив криваві воєнні пожари
зрів повені грізні, жахні буревії;
та тільки в падінні гулкім Ніяґари
здається, збагнув я безмежжя стихії.

Багато роздумує поет над сумною долею і історією України:

Сюди всі орди йшли, тут кров текла віками
і гнали у ясир прекрасних роксолян,
відтак стогнав кріпак, мозольними руками
чужинців годував надломлений Іван.

Ще більше кривд пригадує поет заподіяних Україні большевицьким режимом і на контрастах порівняння вільного світу з під'яремним з'ясовує різницю. Його бистра спостережливість і логічна арґументація подиву гідні. Ніщо не минає його уваги, на все реагує своєчасно і тому заторкує велику кількість різних тем. Наприклад, екологію:

У божому раї, у власній оселі,
рубають і нищать зелені сади,
лани обертають у мертві пустелі
та ріки у русла без краплі води.

Релігійна тематика появляється у вірші написаному на цитату з Псалому 46.11:

Релігійна тематика появляється у вірші написаному на цитату з Псалому 46.11: „Вгамуйтесь і пізнайте, що я є Бог", який кінчиться:

Був кривавий мій час, безнадійний,
та не рвалася нитка стійка,
бо казав я: „Вгамуйсь, будь спокійний,
над тобою є Божа рука.

Гострій критиці підлягають однаково неґативи України і Канади:

Усе ми маєм — славу й безслав'я.
О, українці, вгамуйтесь, хто ви?
Голів колгоспів тут пригадав я,
тих, що не знають рідної мови.

Або:

Та що вже говорити про Канаду
Як на святих дніпрових берегах так полюбляють
ренеґатство, зраду,
вбивають рідне в душах і серцях.

А у вірші „Англо-українська притча" попадається і Канаді:

Нам англійцям вчити інші мови
непотрібно! — думав цей гордій.
Нашу мову вчать у всьому світі —
нащо ж нам вправлятися в чужій?
Не гадав, що розуму людського
завжди трохи більше в голові
тій, яка навчилася, і мову
розуміє не одну, а дві.
Та мораль у притчі, у моєї,
не англійцям, що в Канаді суть, —
а скоріше українцям юним,
що лише англійською живуть.

Закінчення буде.

ГОДИНУ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ
Романа Мариновича з Вашінґтону, Д. К.

Слухайте кожного понеділка, год. 8:30 веч.
WNYE-FM, 91,5 - New York
Оглядайте кожної неділі, год. 5:30 веч.
WNYE — TV, CH. 25, — New York
Кожної другої суботи, год. 8-ма веч.
WTGI — TV, CH. 61 — Philadelphia, Pa.
Кожної першої неділі, год. 19:00 (7-ма веч.) —
CH. 32 — MEEST — Lviv, Ukraine

Роман Маринович, керівник
Ukrainian Melody Hour
P.O. Box 2257, Washington, D.C. 20013. Tel.: (202) 529-7606

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує вас на
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН
ХРИСТИНИ АБРАГАМОВСЬКОЇ
НАТАЛІЇ КАРБАЧ
та
ДАРІЇ НАУМКО

у неділю, 21-го березня 1993 р. о год. 1-ій по пол.
у ґалерії ОМУА при 136 Другa авеню в Ню Йорку.
Виставка буде відкрита в будні від год. 6-8-ої веч., в суботи і неділі від год. 1-8-ої веч., і триватиме до 28-го березня 1993 року.

Об'єднання Жінок Оборони 4-ох Свобід України
Православне Сестрицтво св. Ольги
Український Золотий Хрест
Окружна Управа Союзу Українок Америки у Філядельфії

спільно відзначають

СВЯТО ЖІНКИ-ГЕРОЇНІ

в неділю, 21-го березня 1993 р. о год. 3:30 по пол.

в ґалерії Українського Освітньо-Культурного Центру при 700 Сідар вул. **у Філядельфії, Па.**

В програмі: доповідь **Марія Лабунька**, скрипкове сольо **Валентини Новаківської-Бородієвич** при акомпаніяменті **Роксоляни Гарасимович**, монтаж творів українських поетів, **вокальний ансамбль в супроводі бандур при церкві св. Покрови**, диригент **Петро Гурський**.

Ведуча програмою **Олена Карпинич**

Пенсильванський університет у Філядельфії

ласкаво запрошує українську громаду на

КОНФЕРЕНЦІЮ
„УКРАЇНА: НАРОД, ПОЛІТИКА Й ЕКОНОМІКА"

у якій візьмуть участь визначні представники України й Америки і на

БЕНКЕТ

що відбудеться напередодні конференції

У четвер, 18-го березня 1993 р. відбудеться БЕНКЕТ в честь гостей з України, о год. 7-ій веч. Квитки: 40 дол. від особи, 75 дол. від подружжя. Місце: Faculty Club, University of Pennsylvania, 36th and Walnut St. Головна промова: **заступник премер-міністра України ВІКТОР ПИНЗЕНИК**

У п'ятницю, 19-го березня — КОНФЕРЕНЦІЯ, реєстрація год. 8-ма рано, 10 дол. від особи; місце: Annenberg School of Communication Lobby, 3620 Walnut St.
Чеки прохається виставляти на University of Pennsylvania — Ukraine Conference і висилати на адресу:

Dr. Frank Plantan, Undergraduate International Relations
3440 Market St., Suite 450, Philadelphia Pa. 19104
Tel. (215) 898-0452, fax. (215) 573-3207

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу БАФФАЛО, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 28-го березня 1993 р. о год. 2-ій по пол.

в залі Українсько-Американського Горожанського Центру
205 Military Rd., Buffalo, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:
40, 87, 127, 149, 304, 360.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного секретаря УНСоюзу ВОЛОДИМИРА СОХАНА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Роман Конотопський, голова
Василь Сивенький, секретар **Марія Боднарська, касир**

ЩЕДРО ЖЕРТВУЙМО НА УКРАЇНСЬКІ АМБАСАДИ!

Фундація Піддержки Дипломатичних Представництв України
просить
висилати чеки на Фонд Українських Амбасад до існуючих вже льокальних громадських Комітетів, або до бюра головного скарбника на нижчеподану адресу:

Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine, Inc.
209 B Grand Ave.
Rutherford, N. J. 07070
Tel.: (201) 939-6305. **Чеки виписувати:** „Ukrainian Embassy Fund". Fax: (201) 939-6305
В Ню Йорку до кредитівки „Самопоміч" при Другій Авеню під контом ч: 17861-00..

Професори Львівського Університету в Дітройті

Використовуючи фінансовану американським урядом програму Ю-Ес-Ай-Ей, проф. Роман Шпорлюк, коли ще був в Ен Арбор головою Центру російських і східньоевропейських студій і який тепер провадять проф. Джейн Бурбанк і Марія Остафин, заініціював виміну професорів і студентів між Мишиґенським і Львівським університетами, яка і по його відході продовжує діяти. В рамках цієї програми побували в нас д-р Пинзеник і проф. Ватаманюк, цього року — проф. Степан Панчишин і проф. Анатолій Романюк, обидва професори політичних наук і політичної економіки.

В дорозі виміни на Львівському Університеті побували літом проф. Том Вайскоп і проф. Тед Гопф. Кількатижневе перебування українських професорів на Мишиґенському університеті дало їм нагоду дати ряд викладів для студентів політичних наук, перевести ряд дискусій з професорами того відділу, в першій мірі відносно конечних економічних реформ в Україні та затримання атомової зброї на території України. В тому виявилась виразно доцільність таких вимін серед представників наукового світу. Представляючи аргументи української політики, вони ясно і чітко виправдали становище українського уряду.

Близькість Ен Арбору до Дітройту все є нагодою для українських вчених чи культурних діячів, які відвідують Ен Арбор, також відвідати Дітройт і тут зустрітись з українською громадою, даючи доповіді на актуальні теми. Вони відвідують також Вейнський університет, де дають доповіді для професорів і студентів бизнесового факультету і українського відділу.

Із вдоволенням можна ствердити, що український відділ, під проводом мгра Віри Андрушків виявляє багатогранну активність. За її ініціятивою бизнесовий факультет Вейнського університету нав'язав контакт із Львівським Інститутом менеджменту і, в наслідок цього, кожного року до 25 студентів прибувають на три тижні до Дітройту, де в інтенсивнім темпі вивчають принципи і практику американського менеджменту, відвідують великі компанії, та в цей спосіб збагачені новим знанням і досвідом повертають домів. Щоб бути в повному курсі справ, бизнесовий факультет впровадив через Центр Інтернаціонального Бизнесу і Дослідів новий курс „Бизнес в новопосталих державах Східньої Европи", який спільно провадять проф. Атилля Япрак і мгр Віра Андрушків.

Спонсоровані Науковим Товариством Т. Шевченка, Культурно-Громадським Клюбом і Асоціяцією Діячів Української Культури, проф. Степан Панчишин і проф. Анатолій Романюк відвідали 14-го лютого Дітройт. Темою їх спільної доповіді була „Політична і економічна ситуація в Україні, проблема зміцнення її безпеки". Д-р Панчишин ствердив, що вона дотримується невтралітету, що до певної міри створює важку ситуацію. Принаймні, приятелів це не приєднує, а можуть бути і вороги. І так в дійсності є, бо Росія і Румунія висувають територіяльні претензії до нас. Україна мусить числити тільки на власні сили. Проблема безпеки України — це її одвічна проблема. Її географічне розташування становило природну дорогу для різних племен, які пізнавши природу і багатства України, все хотіли її окупувати. Тому перша проблема — це уставлення кордонів. Через неуставлені границі держав, посталих в межах давнього Совєтського Союзу, вже є 20,000 вбитих і ранених.

Коли ходить о внутрішні проблеми України, вони зумовлені рядом об'єктивнич причин. Будучи попередньо цілковито включена в господарку Совєтського Союзу, її припала роля працювати для військових потреб. Тільки 30 відсотків продукції йшло на цивільні потреби. Переставлення на мирні рейки вимагає часу. Уряд Фокіна діяв на шкоду Україні. Належний за експорт прибуток осідав в російському банку, на Україні наступила платіжна криза. Інфляція дійшла до 2,500 відсоток, на приватні малі підприємства накладено податок, який доходив до 80 процентів заробітку.

Великою перешкодою для швидшого поліпшення економіки України є брак оливи. Україна має також в своїх руках важні атути, які Росія потребує. Це сільсько-господарські продукти.

На Україні далі панує державна власність, що ганебно використовують керівники заводів продуктивних підприємств. Творячи при них малі підприємства, обкрадають державу і народ. Новий уряд вже завів ряд змін. Сьогодні можна начислити до 20 партій. Одні є за реформами, інші — проти. Соціялістична партія — це в дійсності комуністи, вона має цілий ряд підбудівок, з іншими назвами.

Становище тепер є тяжке і мусимо пам'ятати, що народ буде терпіти до певного часу. Головне завдання — це внутрішній спокій. Ми знаємо, що відходимо від попереднього стану, але не знаємо ще, куди йдемо. Виїзд наукових сил — це велика втрата, бо через це є загрожений майбутній розвиток кожної ділянки життя. Якщо йдеться про приватизацію землі, вже оформлено коло 13 мільйонів ділянок. Колгоспи розпадаються.

Грунтовним ознайомленням з проблемами прелеґенти зробили цю зустріч цікавою і повчальною.

Володимир Баран

Вшануймо М. Шашкевича в 150-річчя від дня смерти

В дні 7-го червня ц. р. проминає 150 років від дня смерти о. Маркіяна Шашкевича, пробудителя Галицької землі, цього незламного і тихого революціонера, що своєю послідовною всесторонньою працею надав цій землі повне національне обличчя. В цьому році припадає також століття перенесення тлінних останків поета з Новосілок Лісних до Львова.

Коли в 1893 році зближався 25-літній ювілей Товариства „Просвіта" у Львові, Головний виділ матірного Товариства вирішив цей ювілей відзначувати враз з перенесенням тлінних останків Маркіяна до Львова. В протоколах „Просвіти" залишилася ось яка нотатка в цій справі з того часу:

„Могила галицько-руського поета Шашкевича у Львові частіше і більше буде нагадувати Русинам дороге для кожного щирого патріота ім'я Маркіяна й його велику заслугу коло нашого відродження й частіше, й більше зможе загрівати молоді серед нашого народу до гарячої любови рідного краю і рідної мови".

В днях 31-го жовтня і 1-го листопада 1893 року тлінні останки о. Маркіяна були перевезені з великими почестями до Львова, а тисячні маси народу на чолі з Галицьким Митрополитом зустрічали їх на залізничій станції Підзамче та в церкві св. П'ятниці. Була це тріюмфальна зустріч Маркіяна Шашкевича зі своїм народом, бо як писала тогочасна преса Львова, „в'їздив у мури престольного города Галицької Землі витязь духа і мислі, побідник злорадних мільйонів темряви, вістун кращої долі, керманич, а у його боку десятки тисяч апостолів й учеників — ціла Русь". Це однак була вже інша „Русь", як її залишав Маркіян в часі своєї передчасної смерти. В нашій добі ця „ціла Русь" тогочасної австрійської України стала сьогодні складовою частиною соборної й незалежної суверенної держави України.

Інститут — Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі в своїх лютневих постановах вирішив відмітити ці пропам'яні дати національного дозрівання та національного тріюмфу окремими святкуваннями та пов'язати їх з датами жовтня і листопада. Листопад — це також місяць народження Маркіяна. Щоб дати шкільній молоді народних шкіл в діяспорі масово включитися в ці святкування, Інститут — Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі проголошує оцим конкурс на написання Шашкевичівських сценок для молоді. Сценки не довші як 20—25 хвилин, можуть бути віршом або писані прозою. Надсилати їх до 15 серпня в закритих ковертах із поміткою „на конкурс". Окреме жюрі перегляне їх і присудить нагороди: перша — 300 долярів, друга — 200 дол., третя — 100 дол. „Рідна Школа" ім. Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі на своїх 67-их загальних зборах 28-го лютого зголосила свою готовість понести всі витрати конкурсу. Адресувати: Markian Shachkevych Centr, 418 Aberdeen ave, Winnipeg, Man., Canada R2W 1V7.

За Кураторію Інституту-Заповідника
голова д-р **Михайло Марунчак,**
секретар **Катря Янківська**

Українське Патріярхальне Товариство в ЗСА - Відділ в Ню Йорку
запрошує членів і українське громадянство Ню Йорку на

ДОПОВІДЬ

яку виголосить

о. протоієрей РОМАН МІРЧУК

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА — БУТИ, ЧИ, НЕ БУТИ?

з циклю доповідей — „Українська Католицька Церква на порозі 21-го століття"
яка відбудеться в неділю, 21-го березня 1993 р. о год. 2:30 по пол.
в домі УСК-у, при 122 Друга авеню, між 7-ою і 8-ою вул. **в Ню Йорку**

Вступ 3.00 дол. **Управа УПТовариства**

ШКОТСЬКІ РИБАЛКИ в порту Пітерґед піднялися на російський риболовний корабель і обілляли машиновою оливою весь вилов риби, який там був, в такий спосіб протестуючи проти занижених цін на рибу, що її продають російські рибалки, витісняючи шкотських моряків з місцевого ринку.

У ПОНЕДІЛОК, 8-ГО БЕРЕЗНЯ, Ню Йорк подав до загального відома, що у цьогорічний весняний продаж цінних паперів вирішено включити 150 міл. дол. облігацій в японській валюті — єнах. Це вперше, Ню Йорк продаватиме свої облігації у закордонній валюті, ідучи слідами великих корпорацій, які це практикують вже якийсь час. Це нововведення улеґшить продаж облігацій Ню Йорку в Японії.

ВШАНОВУЮЧИ ПАМ'ЯТЬ НАШОГО ДОРОГОГО ДРУГА
бл. п.
Стефана Ліхновського
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ
в понеділок, 22-го березня 1993 року о год. 9-ій ранку
в українській католицькій церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н. Й.
Просимо друзів і знайомих про участь.
Теренове Керівництво ОУН у ЗСА

Ділимося сумною вісткою,
що у вівторок, 9-го березня 1993 р. в Чикаґо, Ілл. відійшов до вічности на 84-му році життя
наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ І ВУЙКО
бл. п.
ПЕТРО ЗЕЛІСКО

Тіло спочивало в похоронному заведенні Музиків, де у четвер, 11-го березня був відслужений Парастас з Панахидою. Похорон відбувся в п'ятницю, 12-го березня з собору св. Володимира й Ольги на цвинтар св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Залишені в смутку:
дружина — ПЕЛЯГІЯ
дочка — МИРОСЛАВА з чоловіком МИКОЛОЮ ХРОМИШЕМ
сини —
БОГДАН з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ
МАРТИН з дружиною МАРІЄЮ
внуки — ПАВЛО, НАДІЯ, ДАНИЛО, АНДРІЯ, ЛАРИСА, АНДРЕЯ І МИХАЙЛО
сестра — АННА ЗЕЛІСКО
сестрінка — СОФІЯ ПОЛЯЗКОВА

Ділимося сумною вісткою
з родиною, знайомими і приятелями,
що в неділю, 7-го березня 1993 р. в Ірвінґтоні, Н. Дж.
на 84-му році життя відійшов у вічність
мій найдорожчий
БАТЬКО І ДІДУСЬ
бл. п.
МИХАЙЛО ЛЕСИК

нар. в селі Настасів, Україна

ПАНАХИДА в п'ятницю, 12-го березня 1993 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Ню Джерзі.

ПОХОРОН в суботу, 13-го березня о год. 9-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж., а опісля на цвинтар Hollywood, **Юніон, Н. Дж.**

Залишені в глибокому смутку:
дочка — ІВАНКА РОГОВСЬКА з чоловіком ВІКТОРОМ в ЗСА
внуки —
АННА МОСПАНКО з родиною в Україні
МИХАЙЛО з родиною в Україні
та близькі і дальша родина в Україні

Ділимося сумною вісткою, що дня 8-го лютого 1993 р. у Львові відійшла у вічність по довгій і тяжкій недузі на 85-му році життя
бл. п.
ОЛЬГА КМІЦІКЕВИЧ
з дому ЦЕГЕЛЬСЬКА

народжена в Чернівцях на Буковині, кандидат економічних наук, доцент Львівського Торговельно-Економічного Інституту.

ПОХОРОНИ відбулися 10-го лютого 1993 р. на Личаківському цвинтарі у Львові.

Горем прибиті:
муж — СТЕПАН
донька — ЛЮБОВ КРУПА з мужем ЄВГЕНОМ
внучка — ОКСАНА КОСЕНКО з мужем ЮРІЄМ і донькою ХРИСТИНОЮ
внучки — ОЛЬГА і ДАРІЯ
син — ОРЕСТ ПОПОВИЧ
брат — МИХАЙЛО ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ з дружиною ІРИНОЮ, дітьми й внуками
братова по померлім братові Євгенові — ЛЮБОВ ЦЕГЕЛЬСЬКА з дітьми й внуками
близькі і дальша родина в Україні, Америці й Канаді

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ПЕРЕСЛУХАНЬ номінатки президента Билла Клінтона на пост генерального прокуратора ЗСА Джанет Ріно у зв'язку зі затвердженням її на цей пост перейшли спокійно. Члени Сенатської юридичної комісії були дуже делікатними зі своїми питаннями, що дуже відрізнялися від таких же переслухань інших кандидатів на цю посаду попередніми роками. На думку спостерігачів, Дж. Ріно від самого початку була панею ситуації, виступаючи спокійно, без зайвих емоцій, але ясно подаючи свої погляди.

Хор Збереження Української Спадщини у Піттсбургу

В 1989 році за ініціятивою адвоката Лі Ґрима був зорганізований хор, якому дано назву Хор Збереження Української Спадщини. Хор складається переважно з осіб, які мають музичну освіту, більшість хористів — це молоді люди, що народилися вже в Америці, представники другої і третьої генерації. Всі вони мають велику любов до своєї української культури, яку їм передали їхні батьки. А що більшість хористів ознайомлені із нотами, то енергійній диригентці, що за фахом є учителькою музики, Дорті Васло, в загальному це полегшує працю. Диригентка Д. Васло щороку поповнює свої професійні знання на курсах диригентів, що ними провадить маестро Володимир Колесник в Едмонтоні, Канада.

Хор Збереження Української Спадщини начисляє понад 40 осіб і в короткому часі здобув собі признання та пошану серед української громади Піттсбурґщини.

Хор дав ряд успішних концертів — на вшанування пам'яти Тараса Шевченка, концерт в честь приїзду до Піттсбургу українського амбасадора Олега Білоруса, під час величного відсвяткування першої річниці незалежної України, та надзвичайно вдалий концерт українських колядок, який відбувся в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя на Савт-Сайт і у православній церкві Пречистої Діви Марії у Микіз-Ракс, Па., при чисельній участі любителів музики. Солістами хору є Марійка Джуля, Лі Ґрим і Г. Пітух мол. Хор відбуває свої щотижневі співанки в українському клюбі Карнеґі на які приїжджають хористи із різних місцевостей Піттсбурґщини.

З приємністю стверджуємо, що хор має добре майбутнє, яка є рівнож єдиним репрезентативним хором міста Піттсбургу. Висловлюємо велике признання хористам за їхню самопосвяту справі української музики та української культури, а передусім — шановній диригентці Дорті Васло, що своїм професійним знанням служить українській національній спадщині. Бажаємо дальших успіхів у корисній праці для українсько-американської громади і для України.

Іванна Старощак

З БРЮССЕЛЮ НАДІЙШЛО повідомлення про те, що Европейська спільнота і Болгарія підписали угоду про асоціяцію між ЕС і Болгарією. Голова Комісії Европейських спільнот Жак Делор і голова Ради міністрів Болгарії Любен Беров вважають цю угоду важливим кроком у розвитку стосунків між „дванадцяткою" і Болгарією.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ іранських опозиційних організацій, в Ірані щомісяця гине до 50 політичних в'язнів у висліді експериментів з бактеріологічною зброєю.